

**Protocolul privind conservarea biodiversității și a cadrului natural al Mării
Negre la Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării**

Părțile contractante la prezentul protocol:

Devenind părți contractante la Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării (Convenția de la București, 21 aprilie 1992);

Recunoscând că în deceniile recente au avut loc schimbări semnificative induse de om în biota și în condițiile fizico-chimice din Marea Neagră;

Preocupați de pericolele care continuă să amenințe biodiversitatea, cum ar fi eutrofizarea, suprapescuitul, poluarea și introducerea de specii neindigene;

Acceptând importanța controlului poluării din Marea Neagră în scopul conservării biodiversității, a întreținerii și a restaurării funcțiilor ecosistemului;

Reamintind faptul că, în temeiul art. 13 din Convenția de la București, atunci când se adoptă măsuri pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin al Mării Negre, părțile contractante solicită acordarea unei atenții deosebite evitării punerii în pericol a organismelor marine și a resurselor vii, în special prin modificarea habitatelor lor prin pescuit și alte utilizări legitime ale mării;

Reamintind că

- Protocolul privind protecția mediului marin al Mării Negre împotriva poluării din surse terestre;
- Protocolul privind cooperarea pentru combaterea în situații de urgență a poluării mediului marin al Mării Negre cu petrol și alte substanțe periculoase;
- Protocolul privind protecția mediului marin al Mării Negre împotriva poluării cauzate de descărcări.

sunt în vigoare în conformitate cu Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării.

Reamintind că, în aprilie 1993, miniștrii mediului din toate cele 6 țări riverane Mării Negre au semnat o declarație de politică comună (Declarația ministerială privind protecția Mării Negre împotriva poluării, Odesa, 1993) în care au căzut de acord:

- a) să încurajeze dezvoltarea unor planuri cuprinzătoare și coordonate de restaurare și conservare a biodiversității în Marea Neagră în scopul

Conform cu originalul
[Signature]

Convenției privind diversitatea biologică (5 iunie 1992, Rio de Janeiro, Brazilia);

- b) să ia măsuri adecvate pentru restaurarea și conservarea biodiversității în Marea Neagră în spiritul Convenției privind diversitatea biologică (5 iunie 1992, Rio de Janeiro, Brazilia);
- c) să stabilească și să îmbunătățească ariile naturale de conservare din zona costieră a fiecărui stat costier înainte de 1996;

Având în vedere că toate țările riverane Mării Negre au semnat și au ratificat Convenția privind biodiversitatea (5 iunie 1992, Rio de Janeiro, Brazilia);

Având în vedere că majoritatea părților contractante au semnat și ratificat și alte convenții și acorduri, de exemplu: Convenția privind zonele umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice (2 februarie 1971, Ramsar, Iran), Convenția privind comerțul internațional cu specii din floră și faună aflate în pericol (CITES, 3 martie 1973, Washington, SUA), Convenția privind conservarea habitatelor naturale și a vieții sălbatice din Europa (19 septembrie 1979, Berna, Elveția), Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (23 iunie 1979, Bonn, Germania), Acordul privind conservarea cetaceelor din Marea Neagră, Marea Mediterană și din zona contiguă a Atlanticului, (24 noiembrie 1996, Monaco), Convenția europeană a peisajului (20-21 octombrie 2000, Florența, Italia) și Convenția privind combaterea deșertificării (14 octombrie 1994, Paris), acestea sunt considerate părți contractante;

Luând notă de faptul că guvernele Mării Negre sunt activ implicate în implementarea Strategiei paneuropene privind biodiversitatea și peisajul, modificată ultima dată la 9 iulie 1998;

Reafirmându-și angajamentul față de Planul strategic de acțiune pentru protecția și reabilitarea Mării Negre (capitolul B, 31 octombrie 1996);

Acceptând faptul că acțiunile concertate ale tuturor statelor costiere ale Mării Negre și ale țărilor din bazinul Mării Negre cu care lucrează în cooperare pot gestiona multiplele amenințări asupra diversității biologice și peisagistice;

Hotărând să se facă orice efort pentru conservarea durabilă a Mării Negre din punct de vedere biologic și al diversității peisagistice și a componentelor sale și menținerea și, unde este posibil, sporirea și restabilirea sănătății ecologice, istorice, culturale și a valorii estetice;

Convin cu privire la următoarele dispoziții:

Conform cu originalul
[Signature]

Articolul 1

1. Scopul prezentului protocol este de a menține ecosistemul Mării Negre într-o stare ecologică bună și peisajul său în condiții favorabile, pentru a proteja, conserva și a administra durabil diversitatea biologică și peisagistică a Mării Negre pentru a îmbogăți resursele biologice.
2. În conformitate cu dispozițiile Convenției privind protecția Mării Negre împotriva poluării și alte protocoale la această convenție, protocolul este destinat să servească ca un instrument legal pentru dezvoltarea, armonizarea și impunerea unor politici, strategii și măsuri de mediu necesare pentru conservarea, protecția și gestionarea durabilă a resurselor naturale, istorice, culturale și estetice și moștenirea statelor Mării Negre pentru generațiile prezente și viitoare.

Articolul 2

În sensul prezentului protocol:

- a) **convenție** reprezintă Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării (21 aprilie 1992, București, România);
- b) **părți contractante** reprezintă părțile contractante la prezentul protocol;
- c) **comisie** reprezintă Comisia pentru protecția Mării Negre împotriva poluării;
- d) **diversitate biologică** reprezintă variabilitatea organismelor vii din toate sursele, inclusiv, printre altele, cele terestre, marine și alte ecosisteme acvatice și complexe ecologice din care acestea fac parte; aceasta include diversitatea în cadrul speciilor, între specii și a ecosistemelor, așa cum este definită în art. 2 din Convenția privind diversitatea biologică;
- e) **peisaj** reprezintă o zonă, așa cum este percepută de oameni, al cărei caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani definiți în capitolul I, art. 1 din Convenția europeană a peisajului (20 octombrie 2000, Florența, Italia);
- f) **diversitatea peisagistică** reprezintă expresia formală a numeroaselor relații existente într-o perioadă dată între individ sau societate și un teritoriu definit topografic, ca rezultat al acțiunii, în timp, a factorilor naturali și umani și o combinație a ambilor (Proiectul de recomandare a Consiliului Europei privind conservarea integrată a zonelor peisagistice culturale ca parte a politicilor referitoare la peisaj).

Conform cu originalul
[Signature]

Articolul 3

1. Zona în care se aplică prezentul protocol este Marea Neagră până la nord de Capul Kalagra și Capul Dalyan, apa, fundul mării, subsolul până la limita apelor dulci. De asemenea, sunt incluse:
 - d) Marea Azov, ca parte a bazinului Mării Negre, de o mare importanță pentru conservarea biodiversității și a peisajelor;
 - e) zonele costiere desemnate de fiecare parte contractantă, inclusiv zonele umede.

Articolul 4

1. Fiecare parte contractantă ia toate măsurile necesare pentru:
 - a) protejarea, conservarea, îmbunătățirea și gestionarea într-un mod durabil și ecologic rațional a zonelor cu o valoare biologică sau peisagistică specială, mai ales prin crearea unor arii protejate în conformitate cu procedura din anexa 1;
 - b) asigurarea faptului că speciile din zona de aplicare a prezentului protocol sunt menținute într-o stare de conservare favorabilă, iar habitatele nu sunt perturbate;
 - c) asigurarea faptului că speciile importante din punct de vedere economic, în special resursele marine vii, sunt folosite durabil;
 - d) restaurarea și reabilitarea zonelor deteriorate, caracterizate anterior printr-o mare biodiversitate și valoare peisagistică;
 - e) restaurarea și menținerea în bune condiții a peisajelor cu valoare naturală, istorică, culturală și estetică.
2. Părțile contractante identifică și realizează inventare ale componentelor diversității biologice și peisagistice în zona de aplicare a prezentului protocol și identifică acele componente importante pentru conservarea și utilizarea lor durabilă în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol.
3. Părțile contractante adoptă o Listă a speciilor importante pentru Marea Neagră care ar putea fi amenințate sau importante prin rolul lor în funcționarea ecosistemului sau cu alte semnificații pentru regiune, de preferință în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol. O astfel de listă va forma anexa 2 la prezentul protocol și va face obiectul unor măsuri speciale, precum cele descrise în anexa 3.
4. Părțile contractante adoptă o listă a peisajelor și habitatelor de importanță pentru Marea Neagră în pericol de a fi distruse sau importante prin natura lor, valoarea lor culturală și istorică care constituie o moștenire naturală, istorică și culturală sau care au alte semnificații pentru regiunea Mării

Conform cu originalul
[Signature]

Negre, de preferință în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol.

5. Părțile contractante acționează, direct sau în cooperare cu organizații internaționale competente și în conformitate cu alte protocoale la prezenta convenție, în vederea conservării și utilizării durabile a diversității biologice și peisagistice.
6. Părțile contractante elaborează și cad de acord asupra Planului strategic de acțiune privind biodiversitatea Mării Negre și asupra Protocolului privind conservarea habitatelor în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol, care va fi revizuit la fiecare cinci ani.
7. Pe baza Planului strategic de acțiune privind biodiversitatea Mării Negre și a Protocolului privind conservarea peisajelor, părțile contractante adoptă strategii, planuri naționale și/sau programe pentru conservarea diversității biologice și peisagistice și pentru utilizarea durabilă a resurselor biologice și peisagistice marine și costiere și le integrează în politicile lor naționale sectoriale și intersectoriale.

Articolul 5

1. Părțile contractante iau toate măsurile corespunzătoare pentru a reglementa introducerea intenționată și pentru a preveni introducerea accidentală a speciilor neindigene sau a organismelor modificate genetic în flora și fauna sălbatică și pentru a le interzice pe cele care pot avea un impact negativ asupra ecosistemelor, habitatelor sau speciilor din zona de aplicare a prezentului protocol.
2. Părțile contractante vor depune eforturi să pună în aplicare toate măsurile adecvate pentru eradicarea sau reducerea la un nivel acceptabil a speciilor care au fost deja introduse, dacă se constată că aceste specii cauzează sau pot cauza distrugerea ecosistemelor, peisajelor, habitatelor sau a speciilor din zona de aplicare a prezentului protocol.

Articolul 6

În procesul de planificare care conduce la decizii asupra proiectelor și activităților care pot afecta semnificativ speciile și habitatele lor, zonele protejate, în special zonele marine extrem de sensibile, și peisajele, părțile contractante evaluează și iau în considerare posibilul impact direct sau indirect, imediat sau pe termen lung, inclusiv impactul cumulativ al proiectelor și activităților preconizate în conformitate cu criteriile și obiectivele care urmează să fie dezvoltate la nivel regional și convenite în temeiul convenției și al experienței internaționale în materie, de exemplu Convenția privind

6

conform cu originalul -
Stana Sca

evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (25 februarie 1991, Espoo, Finlanda).

Articolul 7

Părțile contractante încurajează introducerea interacțiunii intersectoriale la nivel regional și național prin introducerea principiilor și dezvoltarea instrumentelor legale de management integrat al zonei costiere, căutând metodele de folosire durabilă a resurselor naturale și de promovare în zona costieră a unor activități antropice care să respecte mediul.

Articolul 8

1. La aplicarea prezentului protocol, părțile contractante iau în considerare modul tradițional de existență și activitățile culturale ale comunităților locale. Acestea pot acorda excepții de la măsurile de protecție și conservare, dacă este necesar și dacă este cazul, pentru a îndeplini aceste cerințe. Nici o excepție nu este permisă în următoarele cazuri:
 - a) punerea în pericol a întreținerii peisajelor cu valoare estetică pronunțată sau a ecosistemelor protejate în temeiul prezentului protocol sau a proceselor biologice care contribuie la întreținerea acestor ecosisteme;
 - b) reducerea substanțială a numărului de indivizi care alcătuiesc populațiile speciilor de floră și faună, în special ale speciilor amenințate, migratoare sau endemice, distrugerea habitatelor lor sau a peisajelor, în special a celor cu importanță regională;
 - c) distrugerea ireversibilă a peisajelor care constituie o moștenire naturală, culturală, istorică sau estetică de importanță pentru Marea Neagră.
2. O parte contractantă care acordă excepții de la măsurile de protecție informează celelalte părți contractante ca atare, în decurs de o lună.

Articolul 9

1. Părțile contractante vor depune eforturi să informeze publicul (populația) despre valoarea zonelor, speciilor și peisajelor protejate și asigură o publicitate corespunzătoare stabilirii acestor zone și reglementări cu privire la acestea.
2. Părțile contractante vor depune eforturi, de asemenea, să promoveze participarea tuturor factorilor de decizie, inclusiv a publicului, la măsurile necesare pentru protejarea zonelor, speciilor și peisajelor în cauză, inclusiv evaluarea impactului asupra mediului.

7
Conform cu originalul
[Signature]

3. Părțile contractante vor depune eforturi să furnizeze informații cu privire la prezentul protocol și aspecte conexe prin programe adecvate de educare și conștientizare a publicului.

Articolul 10

1. Părțile contractante cooperează la realizarea cercetării științifice destinate protejării și conservării diversității biologice și peisagistice a Mării Negre și întreprind, dacă este posibil, programe și proiecte comune de cercetare științifică și schimburi de date științifice și informații relevante, așa cum este prevăzut în art. XV din convenție.
2. Organismele subsidiare ale Comisiei, respectiv Grupul consultativ pentru conservarea diversității biologice și Grupul consultativ pentru dezvoltarea metodologiei comune pentru managementul integrat al zonei costiere, în cooperare cu autoritățile naționale competente de la Marea Neagră sunt răspunzătoare de activitățile științifice și de monitorizarea și evaluarea în domeniul diversității biologice și peisagistice, delegând coordonarea muncii lor centrelor de activitate corespunzătoare, respectiv Batumi, Georgia și Krasnodar, Federația Rusă.
3. Părțile contractante invită organizațiile interguvernamentale să coopereze cu părțile contractante și/sau cu Comisia prin pregătirea și aplicarea programelor și a proiectelor specifice, în vederea atingerii obiectivelor protocolului.

Articolul 11

1. Părțile contractante sunt răspunzătoare de îndeplinirea obligațiilor lor internaționale cu privire la protecția și conservarea diversității biologice și peisagistice a Mării Negre.
2. Fiecare parte contractantă adoptă norme și reglementări cu privire la răspunderea pentru daunele aduse de persoane fizice sau juridice diversității biologice și peisagistice a Mării Negre în zone în care aceasta își exercită suveranitatea, drepturile suverane sau jurisdicția, în conformitate cu dreptul internațional.
3. Părțile contractante facilitează orice acțiune sau procedură juridică, în conformitate cu sistemele lor juridice, în scopul compensării prompte și adecvate sau a altei reparații a daunelor cauzate de poluare sau de activitățile umane asupra diversității biologice și peisagistice a Mării Negre, de către persoane juridice sau fizice aflate sub jurisdicția lor.

Conform cu originalul
Chiu Ște

4. Părțile contractante cooperează pentru dezvoltarea și armonizarea dispozițiilor lor legale, de reglementare și a procedurilor lor legate de răspunderea, evaluarea și compensarea pagubelor cauzate de activitățile umane și/sau poluarea mediului marin al Mării Negre, pentru asigurarea celui mai înalt grad de prevenire și protecție a diversității biologice și peisagistice a Mării Negre ca întreg.

Articolul 12

Fiecare parte contractantă trebuie să asigure, în acord cu capacitățile ei, sprijin financiar și stimulente pentru acele activități naționale/regionale care vizează realizarea obiectivelor prezentului protocol, în conformitate cu planurile, prioritățile și programele lor naționale.

Articolul 13

1. Comisia, împreună cu secretariatul ei permanent, promovează punerea în aplicare a prezentului protocol, informează părțile contractante cu privire la activitatea sa și emite recomandări privind măsurile necesare pentru realizarea obiectivelor prezentului protocol, în conformitate cu procedurile stabilite în art. XVII, XVIII, XIX din convenție.
2. Comisia raportează la fiecare cinci ani cu privire la starea diversității biologice și peisagistice și la eficacitatea măsurilor întreprinse pentru conservarea și gestionarea lor, cu ocazia reuniunii părților contractante, pe baza unei forme de raportare aleasă de comun acord.

Articolul 14

Adoptarea oricăror modificări ale articolelor și ale anexelor la prezentul protocol se face în conformitate cu procedurile stabilite în art. XX și XXI din convenție.

Articolul 15

1. Nici o dispoziție a prezentului protocol și nici un alt act adoptat în baza prezentului protocol nu aduce atingere drepturilor și revendicărilor prezente și viitoare ale oricărui stat, care țin de dreptul internațional, în special naturii și extinderii zonelor marine, delimitării zonelor marine dintre state, cu zone costiere opuse sau adiacente, libertății navigației în largul mării, drepturilor și modalităților de trecere prin strâmtorile utilizate pentru navigația internațională, precum și naturii și extinderii jurisdicției statului costier, a statului de pavilion sau a statului de port.

9

Conform cu originalul
[Signature]

2. Nici o acțiune sau activitate întreprinsă în baza prezentului protocol nu constituie motiv de revendicare, contestare sau disputare a oricăror revendicări ale suveranității sau jurisdicției naționale.
3. Fiecare parte contractantă aplică măsurile prevăzute în prezentul protocol, fără a aduce atingere suveranității sau jurisdicției altor părți sau altor state. Orice măsuri adoptate de o parte contractantă pentru aplicarea acestor măsuri trebuie să fie în conformitate cu legislația internațională.

Articolul 16

Adoptarea, semnarea, ratificarea, acceptarea, aprobarea, aderarea, intrarea în vigoare și denunțarea protocolului trebuie să respecte procedurile conținute în art. XXVI, XXVIII, XXIX, XXX din prezenta convenție.

Articolul 17

Nici o rezervă nu poate fi făcută la prezentul protocol.

Articolul 18

Depozitarul prezentului protocol este Guvernul României.

Adoptat în a paisprezecea zi a lunii iunie a anului două mii doi, la Sofia, Bulgaria, într-un singur exemplar, în limba engleză, care va fi depozitat la depozitar. Depozitarul trimite copii certificate tuturor părților contractante.

Pentru Republica Bulgaria

Pentru Republica Georgia

Pentru România

Pentru Federația Rusă

Pentru Republica Turcia

Pentru Ucraina

10

Conform cu originalul
[Signature]

ANEXA 1

Arii protejate

Articolul 1

Obiectivul ariilor protejate este de a ocroti:

- a) tipurile reprezentative de ecosisteme marine și costiere, zonele umede și peisajele de mărime adecvate pentru asigurarea viabilității pe termen lung și pentru menținerea diversității biologice și peisagistice unice;
- b) habitatele, biocenozele, ecosistemele sau peisajele care sunt în pericol de dispariție din aria lor naturală de distribuție sau sunt distruse în Marea Neagră sau care au o arie de distribuție naturală redusă sau dețin valori estetice;
- c) habitatele esențiale pentru supraviețuirea, reproducerea și refacerea speciilor de floră și faună amenințate;
- d) siturile de importanță specială datorită valorii lor științifice, estetice, peisagistice, culturale sau educaționale.

Articolul 2

1. Părțile contractante elaborează criterii/linii directoare pentru identificarea zonelor care îndeplinesc obiectivul prevăzut la art. 1 din Anexa 1, în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol.
2. Părțile contractante alcătuiesc o listă a siturilor care respectă criteriile/liniile directoare în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol.
3. Fiecare parte contractantă stabilește ariile protejate pe baza evaluării riscurilor, a vulnerabilității și a priorității, folosind lista din anexa 1, art. 2, pct. (2).
4. Dacă aceste arii protejate propuse depășesc granițele a mai mult de o parte, autoritățile competente a două sau mai multor părți cooperează cu privire la măsurile care trebuie adoptate.

Articolul 3

1. În conformitate cu sistemul juridic național, părțile contractante iau toate măsurile necesare pentru asigurarea integrității, durabilității și dezvoltării ariilor protejate, și anume:
 - a) consolidarea aplicării celorlalte protocoale la convenție și a altor tratate relevante la care acestea sunt părți contractante;

11
Conform cu originalul
[Signature]

- b) interzicerea scufundării sau a evacuării deșeurilor și a altor substanțe care pot afecta direct sau indirect integritatea ariilor sau a speciilor protejate;
- c) reglementarea trecerii navelor, a oricăror opriri sau ancorări;
- d) reglementarea sau interzicerea introducerii speciilor străine sau a speciilor modificate genetic;
- e) reglementarea sau interzicerea oricăror activități care presupun explorarea sau modificarea solului sau explorarea subsolului părții de uscat, a fundului mării sau a subsolului său;
- f) reglementarea oricăror activități de cercetare științifică;
- g) reglementarea sau interzicerea pescuitului, vânătorii, prinderii de animale și recoltării plantelor sau a distrugerii lor, precum și a comerțului cu animale (sau cu părți din acestea) și plante (sau cu părți din acestea) care provin din zonele protejate;
- h) reglementarea și, dacă este necesar, interzicerea, oricăror altor activități sau fapte care pot dăuna sau perturba speciile sau ecosistemul, sau care pot afecta caracteristicile naturale sau culturale ale ariei protejate
- i) orice altă măsură de ocrotire a proceselor biologice și ecologice, precum și a peisajelor;
- j) în acest scop, părțile contractante trebuie să prevadă legislația adecvată pentru protejarea și consolidarea conservării ariilor protejate.

Articolul 4

1. În cadrul politicilor și legislațiilor de mediu naționale, părțile contractante adoptă toate măsurile necesare pentru armonizarea măsurilor de protecție a mediului din arii protejate, inclusiv gestionarea ariilor protejate transfrontaliere, coordonarea programelor de cercetare și monitorizare a bazinului Mării Negre.
2. Aceste măsuri trebuie să includă pentru fiecare arie protejată:
 - a) dezvoltarea și adoptarea unui plan de gestionare în format standard;
 - b) un program de monitorizare regional integrat cuprinzător;
 - c) implicarea activă a comunităților locale atât în planificare, cât și în implementare, inclusiv asistența acordată localnicilor care pot fi afectați de crearea unor astfel de arii;
 - d) adoptarea unor mecanisme financiare adecvate;
 - e) reglementarea activităților, inclusiv emiterea autorizațiilor;
 - f) instruirea personalului, precum și dezvoltarea unei infrastructuri adecvate.

12

Conform cu originalul
[Signature]

3. Părțile contractante asigură ca planul național de contingență să încorporeze măsuri de reacție în caz de incidente care pot cauza distrugerii sau care pot constitui o amenințare pentru aria protejată.
4. După stabilirea zonelor sau peisajelor protejate, care acoperă atât suprafețe de uscat, cât și suprafețe marine, părțile se străduiesc să asigure coordonarea administrării și gestionării ariei speciale protejate ca întreg.

ANEXA 2

Lista provizorie a speciilor de importanță pentru Marea Neagră

ALGE

1. *Cystoseira barbata* **
2. *Cystoseira crinita* **
3. *Dictyota dichotoma* *
4. *Phyllophora brodiaei* **
5. *Phyllophora nervosa*, specii cheie ale biocenozei *Phyllophora*, specii comerciale **
6. *Phyllophora pseudoceranoides* **

PLANTE

7. *Salvinia natans* **
8. *Trapa natans* **
9. *Zostera marina* *
10. *Zostera noltii* *

ANIMALE

Spongia

11. *Lissodendoryx variisclera* *
12. *Suberites prototipus* *

Polychaeta

13. *Eteone siphonodonta* *
14. *Hesionides arenarius* **
15. *Nainereis laevigata* *
16. *Ophelia bicornis* **
17. *Phyllodoce nana* *

Crustacea

13

Conform cu originalul
Stamile

18. Anomalocera patersoni **
19. Apseudopsis ostroumovi *
20. Biancolina cuniculus **
21. Branchinecta orientalis *
22. Branchinectella spinosa **
23. Branchinectella media *
24. Callianassa pontica **
25. Callianassa truncata **
26. Caprella acanthifera *
27. Carcinus mediterraneus*
28. Eriphia verrucosa **
29. Hemimysis anomala **
30. Hemimysis serrata **
31. Homarus vulgaris *
32. Iphigenella acanthopoda *
33. Iphigenella andrussovi *
34. Iphigenella shablensis *
35. Katamysis warpachowskyi *
36. Labidocera brunescens **
37. Macropipus arcuatus **
38. Pilumnus hirtellus **
39. Pontella mediterranea **
40. Potamon tauricum *
41. Processa pontica *
42. Smirnoviella reducta *
43. Tanyastix stagnalis *
44. Upogebia pusilla **
45. Xantho poressa **

Insecta

46. Calopteryx splendens balcanica **
47. Calopteryx splendens taurica **
48. Calopteryx virgo meridionalis **

Halacaridae

49. Halacarellus procerus **

Mollusca

50. Bela nebula *
51. Cyclope donovani *
52. Donacilla cornea **
53. Halichondria panicea *
54. Melaraphe neritoides **
55. Ostrea edulis **
56. Pachygrapsus marmoratus *
57. Patella tarentina **

Conform cu originalul
[Signature]

58. *Solen vagina* **

Echinodermata

59. *Echinocyamus pusillus* *

60. *Marthasterias glacialis* *

Acrania

61. *Amphioxus lanceolatum* *

Pisces

62. *Acipenser guldenstaedti* **

63. *Acipenser guldenstaedti colchicus* V. Marti **

64. *Acipenser nudiventris* **

65. *Acipenser ruthenus* **

66. *Acipenser stellatus* **

67. *Acipenser sturio* *

68. *Aidablennius sphinx* **

69. *Aphia minuta* **

70. *Balistes carolinensis* *

71. *Belone belone euxini* **

72. *Callionymus belenus* **

73. *Dicentrarchus labrax***

74. *Diplodus annularis* *

75. *Hippocampus guttulatus microstephanus* **

76. *Hucho hucho hucho* *

77. *Huso huso* **

78. *Knipowitschia longicaudata* **

79. *Lipophrys pavo* **

80. *Liza ramada* *

81. *Lophius piscatorius* *

82. *Mesogobius batrachocephalus* *

83. *Mullus barbatus ponticus* *

84. *Nerophis ophidion* *

85. *Pomatomus saltator* **

86. *Pomatoschistus caucasicus* **

87. *Salmo trutta labrax* **

88. *Sarda sarda* **

89. *Scomber scombrus* **

90. *Scorpena porcus*

15

Conform cu originalul
[Signature]

- 91. *Serranus cabrilla* **
- 92. *Serranus scriba* *
- 93. *Sphyraena sphyraena* *
- 94. *Spicara smaris* *
- 95. *Syngnatus tenuirostris* *
- 96. *Syngnatus typhle* *
- 97. *Thunnus thynnus* **
- 98. *Trigla lucerna* *
- 99. *Xiphias gladius* *

Aves

- 100. *Asio flammeus* *
- 101. *Calonectris diomedea* **
- 102. *Ciconia nigra* **
- 103. *Gelochelidon nilotica* *
- 104. *Haliaeetus albicilla* **
- 105. *Himantopus himantopus* *
- 106. *Numenius tenuirostris* *
- 107. *Pandion haliaetus* **
- 108. *Panurus biarmicus* *
- 109. *Pelecanus crispus* **
- 110. *Pelecanus onocrotalus* **
- 111. *Phalacrocorax aristotelis* **
- 112. *Haliator (Phalacrocorax) pygmeus* *
- 113. *Phenicopterus ruber* *
- 114. *Platalea leucorodia* **
- 115. *Plegadis falcinellus* **
- 116. *Puffinus puffinus yelkouan* *
- 117. *Recurvirostra avosetta* *
- 118. *Branta ruficollis* **
- 119. *Somateria mollissima* *
- 120. *Sturnus roseus* *
- 121. *Tadorna ferruginea* **

Mammalia

- 122. *Delphinus delphis* **
- 123. *Lutra lutra* *
- 124. *Monachus monachus* **
- 125. *Phocoena phocoena* **
- 126. *Tursiops truncatus* **

Note: * Specii rare
 **Specii aflate în pericol

Conform cu originalul
[Signature]

ANEXA 3

Conservarea speciilor și managementul habitatelor lor

Articolul 1

1. Părțile contractante gestionează speciile de floră și faună, cu scopul de a le menține într-o stare de conservare favorabilă.
2. Părțile contractante elaborează liste ale speciilor de floră și faună amenințate și ale speciilor esențiale pentru funcționarea ecosistemului și acordă statut de protecție acestor specii în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol.
3. Părțile contractante reglementează și, dacă este cazul, interzic activitățile care au efecte nefavorabile asupra unor asemenea specii sau asupra habitatelor acestora și realizează managementul, planificarea și alte măsuri de asigurare a stării de conservare favorabilă a speciilor vizate.
4. În ceea ce privește speciile protejate ale faunei, părțile contractante controlează și, dacă este cazul, interzic:
 - a) colectarea, posesia sau uciderea, comercializarea, transportul și expunerea în scopuri comerciale a acestor specii, a ouălor, părților sau produselor lor;
 - b) perturbarea faunei sălbatice, în special în perioada reproducerii, hibernării sau migrării, precum și în alte perioade de stres biologic.
5. Părțile contractante își coordonează eforturile lor prin acțiuni bilaterale sau multilaterale, inclusiv, dacă este necesar, prin acorduri pentru protecția și refacerea speciilor migratoare, ale căror limite se extind în zona de aplicare a prezentului protocol.
6. În ceea ce privește speciile protejate din floră și a părților și a produselor lor, părțile contractante reglementează și, dacă este cazul, interzic toate formele de distrugere și perturbare, inclusiv culegerea, strângerea, tăierea, deșeurăcinarea, luarea în posesie, comercializarea sau transportul și expunerea în scopuri comerciale a acestor specii.
7. Părțile contractante, direct sau prin intermediul Grupului consultativ privind conservarea biodiversității în Marea Neagră, se străduiesc să consulte statele care nu sunt părți contractante la protocol, în vederea coordonării eforturilor lor de gestionare și protejare a speciilor din anexa 2.

Conform cu originalul
[Signature]

Articolul 2

1. Părțile contractante adoptă măsuri de cooperare pentru a asigura protecția, conservarea și ameliorarea florei și a faunei menționate în anexa 2 la prezentul protocol referitoare la lista speciilor amenințate. Lista va fi revizuită la fiecare cinci ani și în decurs de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol.
2. Părțile contractante asigură maxima protecție posibilă și refacerea listei cu flora și fauna prezentate în anexa 2 prin adoptarea la nivel național a măsurilor prevăzute în anexa 3, art. 1, pct. (4) și (6) din prezentul protocol.
3. Părțile contractante interzic distrugerea și deteriorarea habitatelor speciilor enumerate în anexa 2, formulează și pun în aplicare planuri de acțiune pentru conservarea sau refacerea lor.
4. Dacă habitatele speciilor amenințate se întind pe ambele părți ale frontierei naționale sau ale limitei care separă teritoriile sau zonele aflate sub suveranitatea sau jurisdicția națională a părților contractante ale protocolului, aceste părți contractante cooperează în vederea asigurării protecției și conservării și, dacă este necesar, pentru refacerea acestor specii.
5. În situația în care nu sunt disponibile alte soluții satisfăcătoare și scutirea nu dăunează supraviețuirii populației sau oricăror altor specii, părțile contractante pot acorda scutiri de la interzicerile impuse pentru protecția speciilor menționate în anexa 2 la prezentul protocol, în scopuri științifice, educaționale sau de gestionare, necesare asigurării supraviețuirii speciilor sau prevenirii daunelor semnificative. Aceste scutiri sunt notificate părților contractante.

Articolul 3

1. Părțile contractante adoptă o listă a speciilor a căror exploatare trebuie reglementată pentru a se asigura că utilizarea acestor componente ale biodiversității este durabilă. Această listă va include anexa 4 din prezentul protocol în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol și va fi revizuită la fiecare cinci ani.
2. Părțile contractante, în cooperare cu organizațiile internaționale competente, iau toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura conservarea speciilor enumerate în anexa 4 referitoare la Lista speciilor a căror exploatare trebuie reglementată, reglementând și autorizând în același timp exploatarea acestor specii, pentru a le asigura și a le menține starea de conservare favorabilă.

Conform cu originalul
[Signature]

3. Pentru acele specii care nu sunt în stare de conservare favorabilă, părțile contractante trebuie să cadă de acord și să pună în practică planuri de refacere.

Anexa 4

Lista speciilor exploatare ce necesită reglementare în scopul protecției acestora

Criterii pentru selectarea speciilor a căror exploatare trebuie reglementată:

1. Stocurile de pești sunt suficiente pentru exploatarea comercială și sunt peste limita de siguranță biologică
2. Stocurile locale trebuie să fie reglementate la nivel național și trebuie raportate la nivel regional
3. Stocurile comune și cele migratoare sunt reglementate de Părțile implicate și raportate la nivel regional
4. Stocurile mari migratoare sunt reglementate de organismul special pentru pescuit din cadrul Comisiei Mării Negre.
5. Speciile încadrate în categoria extinct, critic amenințate, amenințate, vulnerabile sau rare sunt automat trecute în cota zero de către Părțile interesate. (conform cerințelor CITES)
6. Speciile care se încadrează în categoria speciilor amenințate, vulnerabile și rare sunt premise pentru exploatare în scop științific pe baza informațiilor privind starea populațiilor lor, precum și după cota de pescuit comună stabilită pentru Marea Neagră și râurile ce se varsă în mare și care au fost negociate și convenite de către Părți. În cazul în care una din Părți nu este de acord cu cota comună, pescuitul este interzis pentru toate Părțile interesate.

PISCES

Acipenser guldenstaedti colchicus Brand
Acipenser nudiventris (Șip)
Acipenser ruthenus
Acipenser stellatus (Sivrișka)
Acipenser sturio
Alosa immaculata
Alosa tanaica
Atherina pontica
Belone belone euxini Guenther
Dasyatis pastinaca L.
Engraulis encrasicolus ponticus
Engraulis encrasicolus maeobiens Azov Sea race
Gobiidae
Huso huso

Conform cu originalul
[Signature]

Lisa saliens
Liza aurata (Risso)
Merlangius merlangus euxinus (Nordmann)
Mugil cephalus L.
Mugil so-iuy Basilewsky
Mullus barbatus ponticus Essipov
Mytilus galloprovincialis
Pomatomus saltatrix
Psetta (maxima) maeotica (Pallas)
Raja clavata
Sarda sarda (Block)
Scomber colias (japonicus) Gmelin, ask FOMLR
Sprattus sprattus
Squalus acanthias L.
Trachurus mediterraneus ponticus Aleev

Mollusca

Mytilus galloprovincialis
Chamelea gallina Donax trunculus
Donacilla cornea

7.

Insecta

familia Chironomidae

Crustacea

Astacus leptodactylus
Palaemon adspersus
Palaemon elegans
Pontogammarus maeoticus
Artemia salina
Crangon crangon

Aves

Aythya ferina
Aythya marila

Specii a căror abundență trebuie să fie controlată/ reglementată

Păsări, sub directiva păsări
Cormoran *Phalacrocorax carbo*

Mollusca

Rapana venosa (încă în discuție)

20

Conform cu originalul
[Handwritten signature]

**Black Sea Biodiversity and
Landscape Conservation
Protocol
to the Convention on the
Protection of the Black Sea
Against Pollution**

ROMANIA
Ministerul Mediului și Protecției Mediului
Ministry of Environment and Climate Change
ROMANIA

The Contracting Parties to the present Protocol:

Being Contracting Parties to the Convention on the Protection of the Black Sea against Pollution (Bucharest Convention, 21 April 1992)

Recognising that in recent decades there have been significant human induced changes in the biota and physico-chemical conditions of the Black Sea;

Concerned that threats to biodiversity, such as eutrophication, over-fishing, pollution and introduction of non-native species continue;

Accepting the importance of pollution control in the Black Sea for the conservation of biodiversity and the maintenance and restoration of ecosystem functions;

Recalling that under Article 13 of the Bucharest Convention when taking measures for the prevention, reduction and control of pollution of the marine environment of the Black Sea, the Contracting Parties are required to pay particular attention to avoiding harm to marine life and living resources, in particular by changes to their habitats through fishing and other legitimate uses of the sea;

Further recalling that

- Protocol on Protection of the Black Sea Marine Environment against Pollution from Land-based Sources;
- Protocol on Co-operation in Combating Pollution of the Black Sea Marine Environment by Oil and Other Harmful Substances in Emergency Situations
- Protocol on the Protection of the Black Sea Marine Environment Against Pollution by Dumping

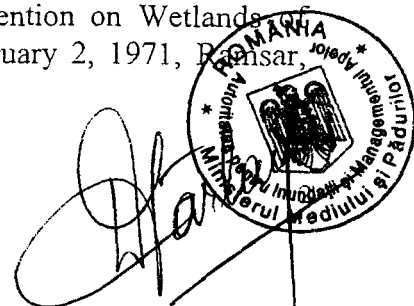
are in force under the Convention on the Protection of the Black Sea Against Pollution

Recalling that in April 1993 the Environment Ministers from all six Black Sea countries signed a common policy declaration (the Ministerial Declaration on Protection of the Black Sea Against Pollution, Odessa, 1993) in which they agreed:

- To encourage the development of comprehensive and co-ordinated plans for the restoration and conservation of biodiversity in the Black Sea in the spirit of the Convention on Biological Diversity (June 5, 1992, Rio de Janeiro, Brazil)
- To take appropriate measures for the restoration and conservation of biodiversity in the Black Sea in the spirit of the Convention on Biological Diversity (June 5, 1992, Rio de Janeiro, Brazil)
- To establish and improve nature conservation areas in the coastal zone of each of the coastal states before 1996

Bearing in mind that all of the Black Sea countries have signed and ratified the Convention on Biodiversity (June 5, 1992, Rio de Janeiro, Brazil);

Further bearing in mind that some of the Contracting Parties have also signed and ratified other relevant conventions and agreements, e.g. Convention on Wetlands of International importance especially as Waterfowl Habitat (February 2, 1971, Ramsar,

Iran), Convention on International Trade in Endangered Species of Fauna and Flora (CITES, March 3, 1973, Washington, USA), Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (September 19, 1979, Bern, Switzerland), Convention on Conservation of Migratory Species of Wild Animals (June 23, 1979, Bonn, Germany), Agreement on the Conservation of the Cetaceans of the Black Sea, Mediterranean Sea and Contiguous Atlantic Area, November (24, 1996, Monaco, European Landscape Convention (October 20, 2000, Florence, Italy) and Convention to Combat Desertification (October 14, 1994, Paris);

Noting that Black Sea Governments are actively involved in implementation of the Pan European Biodiversity and Landscape Strategy as last modified on July 9, 1998

Reaffirming their commitment to the Strategic Action Plan for the Protection and Rehabilitation of the Black Sea (Chapter B, 31 October 1996);

Accepting that concerted actions by all of the Black Sea coastal states and the states in the basin of the Black Sea, they work in co-operation with, can counteract the multiple threats to biological and landscape diversity;

Determined to make every effort to conserve Black Sea biological and landscape diversity and its components sustainably and to maintain and where possible enhance and restore its ecological health, and historical, cultural and aesthetic value;

Have agreed as follows:

Article 1

1. The purpose of this Protocol is to maintain the Black Sea ecosystem in the good ecological state and its landscape in the favourable conditions, to protect, to preserve and to sustainably manage the biological and landscape diversity of the Black Sea in order to enrich the biological resources.
2. In conjunction with provisions of the Convention on the Protection of the Black Sea against Pollution and other Protocols to this Convention, the Protocol is intended to serve as a legal instrument for developing, harmonising and enforcing necessary environmental policies, strategies and measures in preserving, protecting and sustainably managing nature, historical, cultural and aesthetic resources and heritage of the Black Sea states for present and future generations.

Article 2

For the purposes of this Protocol:

- a) **Convention** means the Convention on the Protection of the Black Sea Against Pollution (21 April 1992, Bucharest, Romania)
- b) **Contracting Parties** means the Contracting Parties to this Protocol
- c) **Commission** means the Commission on the Protection of the Black Sea Against Pollution

- d) **Biological diversity** means variability among living organisms from all sources including, *inter alia*, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems as defined by Article 2 of the Convention on Biological Diversity.
- e) **Landscape** means an area, as perceived by people, whose character is the result of the action and interaction of natural and/or human factors as defined in the Chapter I, the article 1 of European Landscape Convention (October 20, 2000, Florence, Italy)
- f) **Landscape Diversity** means the formal expression of the numerous relations existing in a given period between the individual or the society and a topographically defined territory, the appearance of which is the result of the action, over time, of natural and human factors and a combination of both.

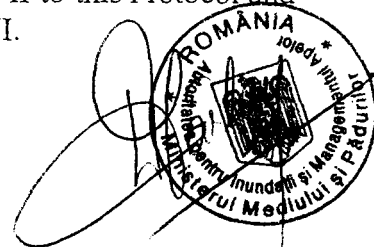
Article 3

The area to which this Protocol applies shall be the area of the Black Sea to the north of capes Kalagra and Dalyan, the waters, sea bed, subsoil up to the fresh water limits. It also includes:

- The Sea of Azov as a part of the Black Sea Basin highly important for the biodiversity and landscape conservation;
- The coastal zone designated by each Contracting Party, including wetlands.

Article 4

1. Each Contracting Party shall take all necessary measures to:
 - a) protect, preserve, improve and manage in a sustainable and environmentally sound way areas of particular biological or landscape value, notably by the establishment of protected areas according to the procedure in Annex 1
 - b) ensure that species occurring in the area to which this Protocol applies are maintained at favourable conservation status and habitats close to undisturbed;
 - c) ensure that species of economic importance, especially living marine resources, are used sustainably;
 - d) restore and rehabilitate damaged areas of previously high biodiversity and landscape value;
 - e) restore and maintain in good conditions the landscape of high nature, historical, cultural and aesthetic value;
2. The Contracting Parties shall identify and compile inventories of the components of biological and landscape diversity in the area to which this Protocol applies and identify those components important for their conservation and sustainable use within three years of this Protocol coming into force.
3. The Contracting Parties shall adopt a List of Species of Black Sea Importance That May Be Threatened, or Important by Reason of Their Role in Ecosystem Functioning or Other Significance for the Region preferably within three years of this Protocol coming into force Such a list will form Annex II to this Protocol and will be subject to special measures as described in Annex III.

4. The Contracting Parties shall adopt a list of landscapes and habitats of the Black Sea importance that may be destroyed, or important by their nature, cultural or historical value that constitute the natural, historical and cultural heritage or present other significance for the Black Sea region preferably within three years of this Protocol coming into force.
5. The Contracting Parties shall act, directly or in co-operation with competent international organisations and in consistency with other Protocols to this Convention, in the conservation and sustainable use of biological and landscape diversity.
6. The Contracting Parties shall produce and commonly agree on the Strategic Action Plan for the Black Sea Biodiversity and Landscape Conservation Protocol within three years of the Protocol coming into force which shall be reviewed every five years
7. On the basis of the Strategic Action Plan for the Black Sea Biodiversity and Landscape Conservation Protocol, the Contracting Parties shall adopt strategies, national plans and/or programmes for the conservation of biological and landscape diversity and the sustainable use of marine and coastal biological and landscape resources and shall integrate them into their national sectoral and intersectoral policies.

Article 5

1. The Contracting Parties shall take all appropriate measures to regulate an intentional introduction and prevent an accidental introduction of non-indigenous species or genetically modified organisms to the wild flora and fauna and prohibit those that may have harmful impacts on the ecosystems, habitats or species in the area to which this Protocol applies.
2. The Contracting Parties shall endeavour to implement all appropriate measures to eradicate or reduce to an possible level species that have already been introduced when it appears that such species cause or are potentially causing damage to ecosystems, landscapes, habitats or species in the area to which this Protocol applies.

Article 6

In the planning process leading to decisions on projects and activities that could significantly affect species and their habitats, protected areas, particularly sensitive marine areas, and landscapes the Contracting Parties shall evaluate and take into consideration the possible direct or indirect, immediate or long term impact, including the cumulative impact of the projects and activities being contemplated according criteria and objectives to be regionally developed and agreed pursuant to the Convention and international experience in this matter, e.g. the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (February 25, 1991, Espoo, Finland).

Article 7

The Contracting Parties shall encourage introduction of intersectoral interaction on regional and national levels through the introduction of the principles and development of legal instrument of integrated coastal zone management seeking the ways for sustainable use of natural resources and promotion of environmentally friendly human activities in the coastal zone.

Article 8

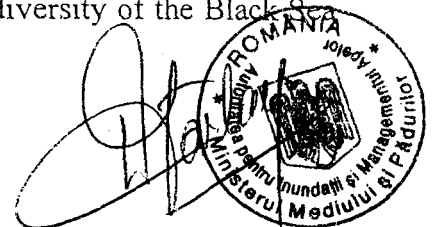
1. In implementing this Protocol, the Contracting Parties shall take into account the traditional subsistence and cultural activities of local communities. They may grant exemptions from protection and conservation measures, as necessary, and where appropriate, to meet such needs. No exemption which is allowed for this reason shall:
 - a) endanger either maintenance of landscapes of high aesthetic value or the ecosystems protected under this Protocol or the biological processes contributing to the maintenance of those ecosystems;
 - b) cause a substantial reduction in the number of individuals making up the populations of species of flora and fauna, in particular threatened, migratory or endemic species, destruction of their habitats or landscapes, especially ones of regional importance;
 - c) cause an irreversible damage of the landscapes constituting the nature, cultural, historical, or aesthetic heritage of the Black Sea importance.
2. A Contracting Party which grants exemptions from the protection measures shall inform the other Contracting Parties accordingly, within one month period.

Article 9

1. The Contracting Parties shall endeavour to inform the public of the value of protected areas, species and landscapes and shall give appropriate publicity to the establishment of these areas and regulations relating thereto.
2. The Contracting Parties shall also endeavour to promote the participation of all stakeholders including their public in measures that are necessary for the protection of the areas, species and landscapes concerned, including environmental impact assessments.
3. The Contracting Parties shall endeavour to provide information on this Protocol and related matters through appropriate education and public awareness programmes.

Article 10

1. The Contracting Parties shall co-operate in conducting scientific research aimed at protecting and preserving the biological and landscape diversity of the Black Sea

and shall undertake, where appropriate, joint programmes and projects of scientific research, and exchange relevant scientific data and information as provisioned in the Article XV of the Convention.

2. The subsidiary bodies of the Commission (the Advisory Group on the Conservation of Biological Diversity and the Advisory Group on the Development of Common Methodology for Integrated Coastal Zone Management) in co-operation with the competent national authorities of the Black Sea coastal states shall be responsible for scientific activities and monitoring and assessment in the field of the biological and landscape diversity, delegating the co-ordination of their work to the appropriate activity centres (Batumi, Georgia and Krasnodar, the Russian Federation).
3. The Contracting Parties will invite intergovernmental organisations to co-operate with the Contracting Parties and/or the Commission by preparing and implementing specific programmes and projects, with a view to fulfilling the objectives of the Protocol.

Article 11

1. The Contracting Parties are responsible for the fulfilment of their international obligations concerning the protection and conservation of the biological and landscape diversity of the Black Sea.
2. Each Contracting Party shall adopt rules and regulations on the liability for damage caused by natural or juridical persons to the biological and landscape diversity of the Black Sea in areas where it exercises, in accordance with international law, its sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.
3. The Contracting Parties shall facilitate any legal action or procedure in accordance with their legal systems aiming at prompt and adequate compensation or other relief for damage caused by pollution or human activities to the biological and landscape diversity of the Black Sea by natural or juridical persons under their jurisdiction.
4. The Contracting Parties shall co-operate in developing and harmonising their laws, regulations and procedures relating to liability, assessment of and compensation for damage caused by human activities and/or pollution of the marine environment of the Black Sea, in order to ensure the highest degree of deterrence and protection for the biological and landscape diversity of the Black Sea as a whole.

Article 12

Each Contracting Party shall provide, in accordance with its capabilities, financial support and incentives of those national/regional activities which are intended to achieve the objectives of this Protocol, in accordance with their national plans, priorities and programs.

Article 13

1. The Commission and its Permanent Secretariat shall promote the implementation of this Protocol, inform the Contracting Parties of its work and make recommendations on measures necessary for achieving the aims of this Protocol according to the procedures established by Article XVII, XVIII, XIX of the Convention.
2. The Commission shall report on the state of the biological and landscape diversity and efficacy of undertaken measures to preserve and manage it to the Meeting of the Contracting Parties on five years basis in a jointly agreed reporting format.

Article 14

Adoption of any amendments to the articles and amendments to the annexes of the Protocol shall be made according to the procedures established by the Articles XX and XXI of the Convention.

Article 15

1. Nothing in this Protocol nor any act adopted on the basis of this Protocol shall prejudice the rights and the interests of any state in full compliance with the international law, in particular, the nature and extent of marine areas, the delimitation of marine areas between States, with opposite or adjacent coasts, freedom of navigation on the high seas, the right and modalities of passage through straits used for international navigation, as well as the nature and extent of the jurisdiction of the Coastal State, the Flag State and the Port State.
2. No act or activity undertaken on the basis of the Protocol shall constitute grounds for claiming, contending or disputing any claims to national sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.
3. Each Contracting Party shall apply the measures provided for in this Protocol without prejudice to the sovereignty, sovereign rights or the jurisdiction of other Contracting Parties or other States. Any measures taken by a Contracting Party to enforce these measures shall be in accordance with international law.

Article 16

The adoption, signature, ratification, acceptance, approval, accession, entry into force and denunciation of the Protocol shall be done by in accordance with the procedures contained respectively in Articles XXVI, XXVIII, XXIX, XXX of the Convention.

Article 17

No reservation may be made to this Protocol.

Article 18

The depository of this Protocol shall be the Government of Romania.

Done on the fourteenth day of the month of June of two thousand and two, in Sofia, Bulgaria in a single copy, in English, which shall be deposited with the depository. The depository shall send certified copies to all Contracting Parties.

For the Republic of Bulgaria

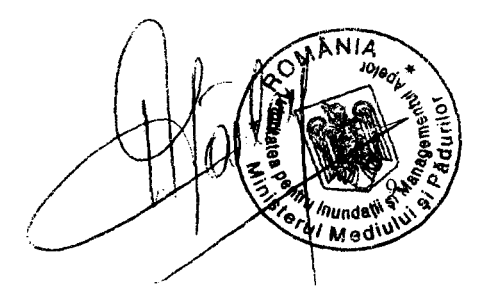
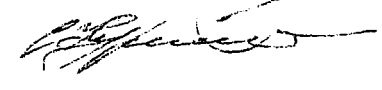
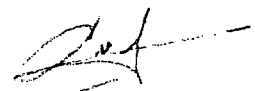
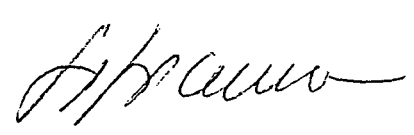
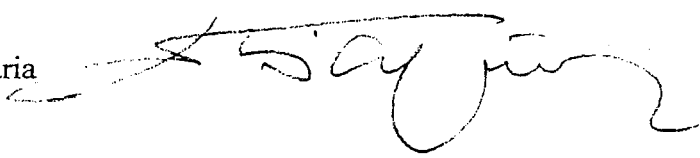
For Georgia

For Romania

For the Russian Federation

For the Republic of Turkey

For Ukraine

ANNEX 1

Protected Areas

Article 1

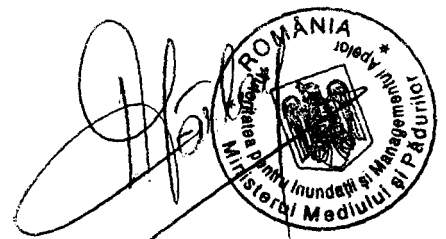
1. The objective of protected areas is to safeguard:
 - a) representative types of coastal and marine ecosystems, wetlands and landscapes of adequate size to ensure their long-term viability and to maintain their unique biological and landscape diversity
 - b) habitats, biocoenoses, ecosystems or landscapes which are in danger of disappearing in their natural area of distribution or distraction in the Black Sea or which have a reduced natural area of distribution or aesthetic values
 - c) habitats critical to the survival, reproduction and recovery of threatened species of flora or fauna
 - d) sites of particular importance because of their scientific, aesthetic, landscape, cultural or educational value

Article 2

1. The Contracting Parties shall produce criteria/guidelines for identifying areas that meet the objective outlined in the Article 1 Annex I within two years of this Protocol coming into force.
2. The Contracting Parties shall compile a list of sites that meet their criteria/guidelines within three years of this Protocol coming into force.
3. Each Contracting Party shall endeavour to establish protected areas on the basis of risk assessment, vulnerability and priority using the list in Annex 1, 2.2.
4. Where such proposed protected areas fall within the boundaries of more than one Party, the competent authorities of the two or more Parties shall co-operate on the measures to be taken.

Article 3

1. In accordance with their national legal system, the Contracting Parties shall take all necessary measures to ensure the integrity, sustainability and development of protected areas, namely:
 - a) the strengthening of the application of the other Protocols to the Convention and of other relevant treaties to which they are Contracting Parties
 - b) the prohibition of the dumping or discharge of wastes and other substances likely directly or indirectly to impair the integrity of the protected area or species
 - c) the regulation of the passage of ships, any stopping or anchoring
 - d) the regulation or prohibition of the introduction of *alien* species, or of genetically modified species

- e) the regulation or prohibition of any activity involving the exploration or modification of the soil or the exploration of the subsoil of the land part, the seabed or its subsoil
- f) the regulations of any scientific research activity
- g) the regulation or prohibition of fishing, hunting, taking of animals and harvesting of plants or their destruction, as well as trade in animals (or parts thereof) and plants (or parts thereof) which originate in protected areas
- h) the regulation, and if necessary the prohibition, of any other activity or act likely to harm or disturb species or ecosystems, or that might impair the natural or cultural characteristics of the protected area
- i) any other measure aimed at safeguarding ecological and biological processes and the landscapes
- j) to this end, the Contracting Parties shall provide appropriate legislation to protect and enforce protection of protected areas.

Article 4

1. Within their national environmental legislation and policies, the Contracting Parties shall take all necessary steps for harmonisation of environmental protection measures in protected areas, including management of transboundary protected areas, co-ordinated research and monitoring programs in the Black Sea basin.
2. Such measures should include for each protected area:
 - a) the development and adoption of a management plan to a standard format
 - b) a comprehensive integrated regional monitoring programme
 - c) the active involvement of local communities in both planning and implementation, including assistance to local inhabitants who might be affected by the establishment of such areas
 - d) adoption of appropriate financial mechanisms
 - e) the regulation of activities including the issuing of permits
 - f) training of staff as well as the development of appropriate infrastructure.
3. The Contracting Parties shall ensure that national contingency plans incorporate measures for responding to incidents that could cause damage or constitute a threat to the protected area.
4. When protected areas or landscapes covering both land and marine areas have been established, the Contracting Parties shall endeavour to ensure the co-ordination of the administration and management of the specially protected area as a whole.

ANNEX 2
Provisional List of Species of the Black Sea Importance

ALGAE

1. *Cystoseira barbata* **
2. *Cystoseira crinita***
3. *Dictyota dichotoma**
4. *Phyllophora brodiaei* **
5. *Phyllophora nervosa*, key species of the *Phyllophora* biocoenosis, commercial species**
6. *Phyllophora pseudoceranoides* **

PLANTS

7. *Salvinia natans* **
8. *Trapa natans* **
9. *Zostera marina**
10. *Zostera noltii* *

ANIMALS

Spongia

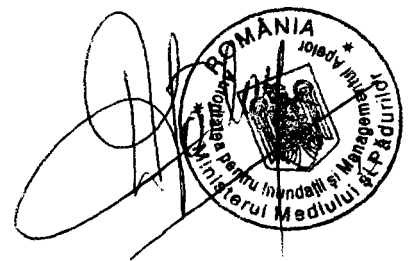
11. *Lissodendoryx variisclera* *
12. *Suberites prototipus* *

Polychaeta

13. *Eteone siphonodonta**
14. *Hesionides arenarius* **
15. *Nainereis laevigata**
16. *Ophelia bicornis* **
17. *Phyllodoce nana**

Crustacea

18. *Anomalocera patersoni* **
19. *Apseudopsis ostroumovi**
20. *Biancolina cuniculus***
21. *Branchinecta orientalis* *
22. *Branchinectella spinosa* **
23. *Branchinectella media* *
24. *Callianassa pontica* **
25. *Callianassa truncata* **
26. *Caprella acanthifera*
27. *Carcinus mediterraneus**
28. *Eriphia verrucosa* **
29. *Hemimysis anomala* **

- 30. *Hemimysis serrata* **
- 31. *Homarus vulgaris* *
- 32. *Iphigenella acanthopoda* *
- 33. *Iphigenella andrussovi* *
- 34. *Iphigenella shablensis* *
- 35. *Katamysis warpachowskyi* *
- 36. *Labidocera brunescens* **
- 37. *Macropipus arcuatus* **
- 38. *Pilumnus hirtellus* **
- 39. *Pontella mediterranea* **
- 40. *Potamon tauricum* *
- 41. *Processa pontica* *
- 42. *Smimoviella reducta* *
- 43. *Tanymastix stagnalis* *
- 44. *Upogebia pusilla* **
- 45. *Xantho poressa* **

Insecta

- 46. *Calopteryx splendens balcanica* **
- 47. *Calopteryx splendens taurica* **
- 48. *Calopteryx virgo meridionalis* **

Halacaridae

- 49. *Halacarellus procerus* **

Mollusca

- 50. *Bela nebula* *
- 51. *Cyclope donovani* *
- 52. *Donacilla cornea* **
- 53. *Halichondria panicea* *
- 54. *Melaraphe neritoides* **
- 55. *Ostrea edulis* **
- 56. *Pachygrapsus marmoratus* *
- 57. *Patella tarentina* **
- 58. *Solen vagina* **

Echinodermata

- 59. *Echinocyamus pusillus* *
- 60. *Marthasterias glacialis* *

Acrania

- 61. *Amphioxus lanceolatum* *

Pisces

- 62. *Acipenser guldenstaedti* **
- 63. *Acipenser guldenstaedti colchicus* V. Marti **
- 64. *Acipenser nudiiventris* **
- 65. *Acipenser ruthenus* **
- 66. *Acipenser stellatus* **

67. *Acipenser sturio* *
 68. *Aidablennius sphinx* **
 69. *Aphia minuta* **
 70. *Balistes carolinensis* *
 71. *Belone belone euxini***
 72. *Callionymus belenus* **
 73. *Dicentrarchus labrax***
 74. *Diplodus annularis**
 75. *Hippocampus guttulatus microstephanus* **
 76. *Hucho hucho hucho* *
 77. *Huso huso* **
 78. *Knipowitschia longicaudata* **
 79. *Lipophrys pavo* **
 80. *Liza ramada**
 81. *Lophius piscatorius* *
 82. *Mesogobius batrachocephalus**
 83. *Mullus barbatus ponticus**
 84. *Nerophis ophidion**
 85. *Pomatomus saltator* **
 86. *Pomatoschistus caucasicus***

 87. *Salmo trutta labrax* **
 88. *Sarda sarda* **
 89. *Scomber scombrus* **
 90. *Scorpena porcus*
 91. *Serranus cabrilla***
 92. *Serranus scriba**
 93. *Sphyaena sphyraena* *
 94. *Spicara smaris**
 95. *Syngnatus tenuirostris**
 96. *Syngnatus typhle* *
 97. *Thunnus thynnus* **
 98. *Trigla lucerna**
 99. *Xiphias gladius* *

Aves

100. *Asio flammeus**
 101. *Calonectris diomedea***
 102. *Ciconia nigra* **
 103. *Gelochelidon nilotica**
 104. *Haliaeetus albicilla* **
 105. *Himantopus himantopus**
 106. *Numenius tenuirostris**
 107. *Pandion haliaetus* **
 108. *Panurus biarmicus**
 109. *Pelecanus crispus* **
 110. *Pelecanus onocrotalus* **
 111. *Phalacrocorax aristotelis* **
 112. *Haliator (Phalacrocorax) pygmeus* *
 113. *Phenicopterus ruber* *
 114. *Platalea leucorodia* **

- 115. Plegadis falcinellus **
- 116. Puffinus puffinus yelkouan*
- 117. Recurvirostra avosetta*
- 118. Branta ruficollis **
- 119. Somateria mollissima *
- 120. Sturnus roseus *
- 121. Tadorna ferruginea **

Mammalia

- 122. Delphinus delphis **
- 123. Lutra lutra *
- 124. Monachus monachus **
- 125. Phocoena phocoena **
- 126. Tursiops truncatus **

Notes: * Rare species
** Endangered species

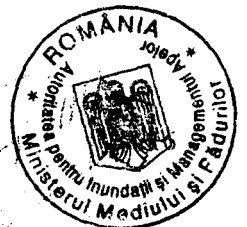
ANNEX 3
Conservation of Species and Management of Their Habitats

Article 1

- 1 The Contracting Parties shall manage species of flora and fauna with the aim of maintaining them at favourable conservation status.
- 2 The Contracting Parties shall compile lists of threatened species of flora and fauna and species critical to ecosystem functioning and accord protected status to such species within three years of the coming into force of this Protocol.
- 3 The Contracting Parties shall regulate, and where appropriate, prohibit activities having adverse effects on such species or their habitats and carry out management, planning and other measures to ensure favourable conservation status for such species.
- 4 With respect to protected species of fauna, the Contracting Parties shall control and where appropriate prohibit:
 - a) the taking, possession or killing, the commercial trade, the transport and the exhibition for commercial purposes of these species, their eggs, parts or products
 - b) the disturbance of wild fauna, particularly during breeding, hibernation or migration, as well as other periods of biological stress.
- 5 The Contracting Parties shall co-ordinate their efforts through bilateral or multilateral action including, if necessary, through agreements for the protection and recovery of migratory species whose range extends into the area to which this Protocol applies.
- 6 With respect to protected species of flora and their parts and products, the Contracting Parties shall regulate and where appropriate prohibit all forms of destruction and disturbance, including the picking, collecting, cutting, uprooting, possession of, commercial trade in or transport and exhibition for commercial purposes of such species.
- 7 The Contracting Parties shall endeavour, directly or through the Advisory Group on the Conservation of Biodiversity in the Black Sea, to consult with range states that are not Contracting Parties to the Protocol, with a view to co-ordinating their efforts to manage and protect species on Annex 2.

Article 2

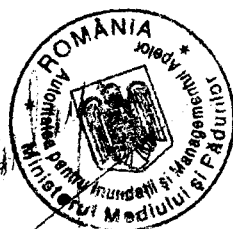
1. The Contracting Parties shall adopt co-operative measures to ensure the protection, conservation and improvement of the flora and fauna listed in Annex 2 to this Protocol relating to the list of threatened species. The list shall be revised shall be every five years and within three years of this Protocol coming into force.

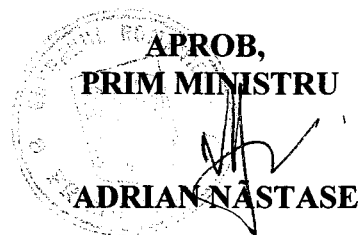
2. The Contracting Parties shall ensure the maximum possible protection and recovery of the species of flora and fauna listed in Annex 2 by adopting at the national level the measures provided for in Annex 3, Articles 4 and 6 of this Protocol.
3. The Contracting Parties shall prohibit the destruction of and damage to the habitats of species listed in Annex 2, and shall formulate and implement action plans for their conservation or recovery.
4. When the habitats of a threatened species extends to both sides of a national frontier or of the limit that separate the territories or the areas subject to the sovereignty or the national jurisdiction of the Contracting Parties to the Protocol, these Contracting Parties shall co-operate with a view to ensuring the protection and conservation, and, if necessary, the recovery of such species.
5. Provided that no other satisfactory solutions are available and that the exemption does not harm the survival of the population or of any other species, Contracting the Parties may grant exemptions to the prohibitions prescribed for the protection of the species listed in Annex 2 to this Protocol for scientific, educational or management purposes necessary to ensure the survival of the species or to prevent significant damage. Such exemptions shall be notified to the Contracting Parties.

Article 3

1. The Contracting Parties shall adopt a list of Species Whose Exploitation Should Be Regulated in order to ensure that the use of these components of biodiversity is sustainable. This list shall comprise Annex 4 of this Protocol within three years of this Protocol coming into force and shall be revised on five years basis.
2. The Contracting Parties, in co-operation with competent international organizations, shall take all appropriate measures to ensure the conservation of the species listed in Annex 4 relating to the List of Species Whose Exploitation Should Be Regulated while at the same time regulating and authorising the exploitation of these species so as to ensure and maintain favourable conservation status.
3. For those species which are not in a favourable conservation status, the Contracting Parties shall agree and put in place recovery plans.

Confirma cu orij

REFERAT

**pentru deplasarea delegatiei române la cea de a 9-a reuniune a
Comisiei pentru protecția Mării Negre împotriva poluării și la
Conferința miniștrilor responsabili cu protecția mediului din statele
riverane Mării Negre (Sofia, 12-14 iunie 2002)**

În perioada 12-14 iunie 2002, au avut loc, la Sofia, cea de a 9-a reuniune a Comisiei pentru protecția Mării Negre împotriva poluării și Conferința miniștrilor responsabili cu protecția mediului din statele riverane Mării Negre.

Delegația română a fost condusă, în cadrul Conferinței ministeriale, de domnul **Petru Lificiu**, ministrul apelor și protecției mediului, și a fost alcătuită din reprezentanți ai MAPM - domnul **Gheorghe Constantin**, director, domnul **Dumitru Dorogan**, consilier, domnul **Radu Mihnea** - expert din cadrul INCDM, Gr. Antipa Constanța și un reprezentant al MAE - doamna **Laura Onisii**, atașat în cadrul Direcției Drept Internațional și Tratatate.

I. Pe **agenda reuniunii Comisiei** s-au aflat următoarele subiecte importante:

1. Finalizarea textului **Declarației ministeriale privind protecția ecosistemului Mării Negre.**

2. Discuții finale referitoare la **Protocolul privind conservarea biodiversității și peisajului Mării Negre la Convenția pentru protecția Mării Negre împotriva poluării**

3. Discuții privind procesul de elaborare a textului final al **Planului de intervenție la Marea Neagră la Protocolul privind cooperarea în combaterea poluării cu petrol și alte substanțe nocive a mediului marin al Mării Negre, în situații de urgență**

4. **Prezentarea propunerii de modificare a Acordului privind privilegiile și imunitățile acordate Comisiei pentru protecția Mării Negre împotriva poluării, semnat la Istanbul, la 28 aprilie 2000**

5. **Analiza raportului privind stadiul aplicării Planului Strategic de Acțiune pentru Reabilitarea și Protecția Mării Negre și aprobarea Programului de Monitorizare Regională la Marea Neagră**

6. **Discuții privind aspectele financiare ale activității Comisiei (aprobarea bugetului pentru perioada 2002-2003, modificarea Regulilor financiare interimare)**

1. Având în vedere sarcina principală a reuniunii Comisiei, aceea de a pregăti materialele Conferinței ministeriale, au fost purtate dezbateri finale amănunțite pe marginea textului **Declarației privind protecția ecosistemului Mării Negre**, înaintată, spre adoptare, miniștrilor de resort din statele riverane.

Documentul menționat reprezintă o reafirmare a principiilor și angajamentelor asumate în baza Convenției pentru protecția Mării Negre împotriva poluării (București, 1992), Declarației de la Odessa (1993) și a Planului Strategic pentru Reabilitarea și Protecția Mării Negre (semnat la Istanbul, la 31 octombrie 1996) și subliniază necesitatea intensificării cooperării la nivel regional în vederea îmbunătățirii calității mediului marin.

Cu referire la textul Declarației, poate fi menționată atenția acordată necesității *asigurării* de către statele riverane a *calității* corespunzătoare a *cursurilor de apă din întregul bazin al Mării Negre*, ca element cheie al eforturilor de protejare a ecosistemului marin, fiind subliniat, totodată, rolul deosebit al colaborării cu structurile existente sau viitoare la nivelul altor bazine hidrografice relevante.

În acest context, a fost exprimat angajamentul de sprijin acordat de statele interesate Grupului comun de acțiune pentru bazinul Dunării și al Mării Negre (**DABLAS Task Force**) - instrument important de coordonare a eforturilor regionale în domeniu, creat, cu sprijinul Comisiei Europene, prin semnarea la Bruxelles, la 26 noiembrie 2001, a Memorandumului de înțelegere între Comisia pentru protecția Mării Negre împotriva poluării și Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea.

2. Având în vedere includerea pe agenda Conferinței ministeriale a semnării **Protocolului privind conservarea biodiversității și peisajului Mării Negre la Convenția pentru protecția Mării Negre împotriva poluării**, textul acestuia a fost prezentat, în forma sa finală, membrilor Comisiei.

Menționăm că *observațiile formulate de partea română* în cadrul reuniunii extraordinare a Comisiei, desfășurată la Istanbul, în perioada 18-19 februarie 2002, au fost incluse în proiectul final.

Totodată, reprezentanții bulgari au lansat, în dezbateri, problema includerii Mării Azov în domeniul de aplicare a Protocolului. Luând în considerare importanța acestei zone în contextul eforturilor de conservare

a biodiversității ecosistemului Mării Negre, ceea ce a justificat menționarea sa în cadrul Protocolului, precum și faptul că statele riverane obținuseră aprobarea de semnare a ultimei variante de text, *partea română* a specificat că această extindere a domeniului de aplicare a Convenției poate fi interpretată ca o completare a art.1 al acesteia, cu privire la problematica conservării biodiversității și peisajului. Protocolul în discuție reprezintă un document distinct, semnat în numele statelor, ce va urma aceeași procedură de ratificare, în plan intern, ca și Convenția. De altfel, acest Protocol completează chiar aria de cooperare a Convenției, ce nu acoperă toate aspectele conservării mediului Mării Negre.

3. Secretariatul Comisiei a făcut o prezentare a stadiului elaborării **Planului de intervenție la Marea Neagră la Protocolul privind cooperarea în combaterea poluării cu petrol și alte substanțe nocive a mediului marin al Mării Negre, în situații de urgență**, în condițiile în care acest document era, inițial, propus, spre adoptare, în cadrul Conferinței ministeriale.

Astfel, textul acestui document a fost finalizat în cadrul reuniunii Grupului de lucru privind aspectele de protecție a mediului legate de navigație, ce a avut loc la Istanbul, în perioada 16-18 aprilie 2002, Totodată, cu acest prilej, s-a convenit ca statele interesate să comunice, până la 1 octombrie 2002, informațiile relevante din Planurile naționale de intervenție, ce vor fi incluse în cuprinsul anexelor, urmând ca textul final să fie transmis, ulterior, Părților Contractante, pentru a fi demarate procedurile naționale în scopul obținerii aprobărilor necesare pentru adoptarea sa.

4. La intervenția părții române, **propunerea de modificare a articolelor 12 și 13 ale Acordului privind privilegiile și imunitățile acordate Comisiei pentru protecția Mării Negre împotriva poluării** a fost înlăturată de pe agenda Conferinței ministeriale și introdusă pe cea a Comisiei.

În acest sens, *reprezentantul MAE* a făcut trimitere la art.18 din Acord, care prevede, ca procedură de modificare, aprobarea amendamentelor prin consensul Comisiei.

Totodată, *partea română* a indicat faptul că, dată fiind noutatea propunerii de modificare (ce a fost transmisă, de către Secretariatul Comisiei, părților semnatare ale Acordului, cu puțin timp înaintea datei de desfășurare a reuniunii) este necesară analizarea acesteia, în prealabil, la nivel național, de către toate instituțiile competente, statele interesate putând transmite, ulterior, observații referitoare la oportunitatea și conținutul acesteia. Punctul de vedere al părții române a fost însușit de către membrii Comisiei.

În ceea ce privește natura modificărilor, acestea se referă, în principal, la posibilitatea acordării unor scutiri de taxe și impozite pe salarii și indemnizații personalului Secretariatului, chiar și în statul ai cărui cetățeni sunt sau unde aceștia au reședința permanentă.

II. Pe agenda Conferinței Ministeriale au fost incluse următoarele subiecte importante: semnarea Protocolului privind conservarea biodiversității și peisajului Mării Negre la Convenția pentru protecția Mării Negre împotriva poluării, adoptarea Declarației privind protecția ecosistemului Mării Negre, semnarea rezoluției privind amendamentele la Planul Strategic de Reabilitare și Protecție a Mării Negre și adoptarea amendamentelor la Regulile financiare interimare.

La Conferință au fost prezenți miniștrii mediului din Bulgaria, Ucraina, Georgia, Turcia și România, precum și reprezentanți ai ambasadelor statelor riverane.

În condițiile în care **Declarația**, în forma negociată de experți, a fost adoptată de către miniștrii mediului sau reprezentanți ai acestora din toate cele șase state riverane, **Protocolul** nu a fost semnat de către Georgia și Federația Rusă. Georgia a invocat o întârziere în obținerea aprobărilor necesare pentru semnare, iar Federația Rusă și-a manifestat intenția de a reanaliza textul la nivelul tuturor instituțiilor naționale competente, în vederea luării unei decizii privind oportunitatea aderării ulterioare.

Partea română a preluat exemplarul original al Protocolului, având în vedere calitatea de depozitar al documentului, deținută de Guvernul României.

Referitor la amendamentele la Planul Strategic de Acțiune, menționăm că acestea privesc actualizarea termenelor prevăzute inițial pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite prin acest document.

Propuneri:

1. MAPM împreună cu MAE și MFP vor formula un punct de vedere referitor la propunerea de modificare a Acordului privind privilegiile și imunitățile acordate Comisiei pentru protecția Mării Negre împotriva poluării.

MINISTRU

Petru LIFICIU

